

SOMMARNYHETER FRÅN LEVANDE KUST

Under våren 2011 påbörjades arbetet med BalticSea2020s storskaliga demonstrationsprogram Levande kust. I Björnöfjärdens viksystem genomförs åtgärder, på land och i vattnet, för att återfå en god vattenmiljö och livskraftigt ekosystem utan övergödning. Samtidigt tas ny kunskap fram om möjligheterna att förbättra situationen för hela Östersjön. En målsättning för projektet är att skapa en "vitbok" över hur skadade kustområden kan restaureras samt till vilka kostnader detta låter sig göras. Åtgärderna påbörjades 2012 och redan nu har vattenkvaliteten blivit lite bättre. Med det här brevet vill vi berätta lite om arbetet och vad som har hänt i projektet fram till nu.

Hjälp din vik – förbättra ditt avlopp

Björnöfjärden är kraftigt övergödd med grumligt vatten och döda bottenar. En huvudorsak till detta är bristfälliga enskilda avlopp som står för mer än 40 % av näringsutsläppen (kväve och fosfor) från land till fjärden. Levande kusts viktigaste åtgärd är därför att se till att läckande avlopp i viksystemets avrinningsområde förbättras, annars kommer Björnöfjärdens vatten snabbt försämrats igen, trots andra kraftfulla åtgärder som genomförs inom Levande kust.

I våras startade BalticSea2020 projektet "Hjälp din vik - förbättra ditt avlopp", i syfte att hjälpa de fastighetsägare kring Björnöfjärden att åtgärda de ca 200 små avlopp som läcker näring till fjärden. De fastigheter som berörs ligger alla inom Björnöfjärdens avrinningsområde, d.v.s. inom den bruna linjen på kartan till höger. Med anledning av vikens kraftiga övergödning och områdets känsliga karaktär, behövs avloppslösningar där latrin, det vill säga toalettavfall, förs bort från området.

För att underlätta processen att snabbt förbättra avloppen, erbjuds berörda fastighetsägare en paketlösning som innehåller VA-rådgivning, upphandling av entreprenörer och utrustning, hjälp med administration samt ett ekonomisk erbjudande. På vår hemsida, www.balticsea2020.org/enskildaavlopp, finns information om projektet och hur du kan ta del av vårt erbjudande.

BalticSea2020

Under våren har tre möten med fastighetsägare hållits, och fler informationsmöten och temakvällar är planerade till hösten. Har du frågor eller vill veta mer, kontakta gärna Johanna Ardland Bojvall, projektledare och VA-rådgivare för "Hjälp din vik – förbättra ditt avlopp": 076-934 23 05 eller avlopp@balticsea2020.org.

Jordbruksåtgärder vid Säbyviken

I projektet "Jordbruksåtgärder vid Säbyviken" ska läckage av näringsämnen från åkrarna vid Säbyviken minskas bl.a. genom anläggning av sedimentationsdammar med kalkfilter och en våtmark. Anläggningarna kommer främst att ta emot vatten från åkrarna närmast gården, och minska mängden fosfor i vattnet innan det når våtmarken nere vid viken, som både ska fånga upp näring och vara lämplig för gäddor att leka och gäddyngel att växa till sig i. Den övre dammen är nu färdiggrävd. Det som återstår är att plantera vegetation i grunddelen. Den nedre dammen och våtmarken färdigställs under sommaren.

Aluminiumbehandling i Björnöfjärdens viksystem

Cirka ett år har gått sedan programmets första åtgärd inleddes; aluminiumfällning för att binda tidigare fosforutsläpp till viksystemets bottensediment. Med den här metoden åtgärdas mer än fem decenniers övergödande fosforutsläpp till viken, så att viksystemet får en chans att återhämta sig och må bra igen. Åtgärden genomförs av Vattenresurs AB. Under sommaren 2012 behandlades Säbyviken och Björnöfjärdens grundare delar, och nu i sommar behandlas Björnöfjärdens djupare delar samt Torpe-Infjärden. Därefter är aluminiumfällningen i Björnöfjärdens viksystem färdig. Resultaten hittills visar att de behandlade bottnarna återigen kan binda fosfor igen så att bottenvattnets fosforhalter har minskat med mer än 80%.

Strandäng för gäddyngelproduktion

För att ytterligare förbättra beståndet av gädda i viken

återskapar Sportfiskarna en strandäng (våtmark) som kommer att fungera som ett lek- och uppväxtområde för gädda. Vassklippningen var klar redan förra året, men ett ovanligt låga vatten medförde att strandängen inte svämmades över. För att åtgärda detta, kommer en smal "kanal" grävas in i den yttre delen av strandängen så att fisken lättare kan simma upp på strandängen och att vikens vatten enklare kunna svämma över strandängen. Ett större grundområde ska också grävas ut och ska bli en produktiv miljö för fisk. Arbetet förväntas vara klart sent i höst.

Påverkan från hästgårdar

I avrinningsområdet finns ett par hästanläggningar. På ytterligare två till tre platser hålls ett mindre antal hästar på bete. För att uppskatta påverkan av hästarna på viken har experter anlåtats som ska beräkna hur mycket näringsämnen som läcker från hästgårdarna, samt identifiera hur eventuella näringsförluster kan minimeras.

Förbättrade dass i Björnö naturreservat

Skärgårdsstiftelsens två dass vid Torpe-Infjärden har med stöd från Levande kust försetts med slutna tankar inför badsäsongen för att undvika att näring från komposterad latrin läcker ut i vattnet.

På BalticSea2020s hemsida, www.balticsea2020.org, finns mycket mer information om projektet och våra undersökningar. Där kan du också ladda ner undersöknings- och resultatrapporter och läsa mer om andra projekt som ligger inom programmet Levande kust. Du hittar oss också på Facebook, sök efter BalticSea2020.

Vi på BalticSea2020 vill tacka för allt stöd vi fått från alla berörda boende och organisationer. Det här hade inte varit möjligt utan er!

Glad sommar önskar **BalticSea2020**.